

► OB SVETOVNEM DNEVU ROMOV...1

► POROČAMO O...3

► USTVARJAMO...2

ŠT. 10 | april | 2012

ROMSKO-SLOVENSKI AKTUALNI USTVARJALNI ČASOPIS
UČENCEV OŠ FRANCETA PREŠERNA ČRENŠOVCI
ROMANO-SLOVENSKO AKTUALČNO USTVARJALNO NOVINĀ

RAUČ 10 RAUČ

Del tuha!

Prva številka RAUČ-a je izšla leta 2009 na pobudo učiteljice slovenščine Majde Frančič, ki je delo romskih učencev želela oplemenititi na prav poseben način. Zagotovo je bil to prvi tovrstni otroški časopis, na katerega smo zelo ponosni. Ob letošnjem prazniku Romov je pred vami nova številka romsko-slovenskega aktualnega ustvarjalnega časopisa učencev OŠ FP Črenšovci. Želimo vam prijetno branje!

Uredniški odbor

Romskemu aktualnemu ustvarjalnemu časopisu na pot

Letos ponovno izdajamo Romski aktualno ustvarjalni časopis, kar mi je v posebno veselje in ponos, v katerem lahko predstavite svoje delo, svojo ustvarjalnost, svojo kulturo. Preko pouka, individualnega dela, interesnih dejavnosti, učne pomoči, preko projektov in drugih aktivnosti, ki jih vodimo na šoli in izven nje, želimo vsem, še posebej pa romskim učencem

omogočiti ustvarjalno in bogato učno okolje, ki bi spodbudilo k razvoju interesov in motivacije ter omogočilo učenje in napredovanje vseh učencev v skladu s svojimi sposobnostmi. Še posebej dajemo prednost bralni pismenosti in branju, saj je to pogoj za uspešno učenje in napredovanje. Želimo, da bi radi posegali po knjigah tudi v svojem prostem času ter brali za zabavo, kajti raziskave kažejo, da so tisti učenci, ki berejo za zabavo in užitek ter sproti in odgovorno opravljajo šolsko in domače delo, uspešnejši pri učenju in dosegajo višje rezultate. Na šoli vodimo dva projekta, ki sta namenjena uspešnemu vključevanju učencev Romov v vzgojo in izobraževanje ter dvigu socialnega in kulturnega kapitala v okoljih, kjer živijo učenci Romi. Oba projekta učencem nudita dodatne spodbude in pomoč za doseganje višjih ciljev in večje učne uspešnosti. Naša šola bo v okviru uspešnega dela z učenci Romi v mesecu aprilu predstavljena tudi kot primer dobre prakse na Univerzi v Oxfordu. Čestitam! Splača se potruditi, zato vabim vse učence k nadaljnjemu sodelovanju in uspešnemu delu tudi v prihodnje.

Vaša ravnateljica mag. Marija Horvat

<http://www.osfpcrensovci.si>

8. april - Svetovni dan Romov /Romano dij

Svetovni dan Romov je za nas, Rome, poseben dan. Slavimo ga tako, da pripravimo proslavo, na katero povabimo precej ljudi, tudi iz drugih držav. Potem zaplešemo ob naši himni Ďelem Ďelem. Jaz se kot Rominja počutim zelo dobro in sem nase ponosna. Na splošno se mi, Romi, med seboj dobro razumemo. Na šoli mi je zelo lepo, še posebej, ko imamo proslavo ob dnevu Romov. Takrat vsi sodelujemo pri programu in romskih plesih. Aprila se bomo tudi udeležili proslave ob dnevu Romov v kulturni dvorani v Lendavi. Že sedaj se veselim skupnega srečanja in sodelovanja z Dvojezično osnovno šolo 1 Lendava.

Mateja Levačič, 9. a

ČESTITAMO!
Kivaunijnaf!

PRIJATELJSTVO/Pejtaušaugo

Če nekomu prijatelj si,
najsrečnejši si ti.
Ko prijatelja dobro spoznaš,
potem pri njem veliko veljaš.

Zato bodi dober prijatelj ti,
in se mu nikar ne zameri.
Prijateljstvo je lepa stvar,
zato ne izgubi ga nikdar!

Bojan Horvat, 7. b

Franc Cener, 9. a

LJUBEZEN/Kambijbe

Kako je lep, kako je lep,
ne mara me, a ljubim ga.

Ljubim ga, kako je lep,
a kaj ko zame še mara ne.

Vem, ljubezen je roža, ki se goji,
on pa jo utrga in z njo kdovekam zbeži!

Glorija Horvat, 8. a

SLOVENŠČINA

Slovenščina je kot beseda,
sladka abeceda,
ko učiteljica se jezi,
tako slovenščina jo pomiri.
Mi učenci se kar trudimo,
se veselimo, pa tudi kdaj hudujemo.
Je treba delati, brati, se učiti,
kdor to dela,
pri slovenščini nima kaj zgubiti.
Zato pa pridno se učimo,
drug drugemu svetujemo,
prijateljsko pomagamo si vsi,
samo da dobra se ocena
pri slovenščini dobi.

Samira Horvat, 8. a

Kamenci

Kraj mojega otroštva.
Afrodizijak moje ljubezni.
Milina neba in zvezd.
Epizode čustev.
Nomadi najdejo prostor pod
soncem.
Ciganka sem.
In to bom s ponosom ostala.

Mateja Levačič, 9. a

BOLEČINA/Brigaušno

Na igrišču sva se spoznala,
prehitro zaljubila.
Najina zveza je nemogoča,
najina ljubezen premočna.
Najina ljubezen se imenuje
violina,
ki zadrhti...
in izgine...
pusti pa le bolečine.

Mateja Levačič, 9. b

MARTIN KRPAN

Martin Krpan
je bil močan.

Z Brdavsom se je boril
in Dunaj je rešil.

Vrnil se na Vrh je,
iz Trsta spet vozil sol je.

Adrijan Horvat, 7. b

LUNA

Luna je ena sama,
na svetu je kot mama.

Luna je resnična,
na nebu je prava gospodična.

Na luni nihče ne more živeti,
ker bi od vročine moral umreti.

Adrijan Horvat, 7. b

MOJA PESEM JE SREČA

Moja pesem je sreča:
to, da se učim,
hodim v šolo in tam ne
spim.
S sošolci pa se rada
veselim.
V šoli se zelo dobro
počutim,
še posebej takrat,
ko si zelo dobro oceno
prislužim.

MRI ĐILI HI BAS

Mri đili hi bas, adau hi kaj
man sikauvaf phijrah andi
škola,
Udoj man pridne sikauvaf,
le raklorenca pa man
veselijnaf.
Andi škola hi mange fejn,
lek feder pa akor kada
dirijnaf lek,
fejder ocejna.

Mateja Levačič, 9. a

NESREČNA LJUBEZEN/Naunbastaulo kamijbe

Kam grem, nihče ne ve,
vprašajo me mnogi, ne
povem.

Iščejo me vsi, ne najdejo
me,
ker nesrečna sem.

One ne opazi me, ne vidi
me,
ker druga všeč mu je.

A ona ljubezni njegove
ceniti ne ve,
upam le,
da tudi mene ščasom bo
opazil še.

Glorija Horvat, 8. a

PROJEKT – VRTEC:

Dvig socialnega in kulturnega kapitala v okoljih, kjer živijo predstavniki romske skupnosti

NOČ V ŠOLI / Irat andi škola

Preživeti noč v vrtcu in šoli s prijatelji, brez staršev - tako so učenci 1. razreda in otroci iz vrta prespali noč v šoli. To je bila prav posebna noč, še posebej za romske učence/otroke, ki so prvič prespali izven domačega okolja.

Vrtec Črenšovci se je v šolskem letu 2011/12 vključil v projekt Dvig socialnega in kulturnega kapitala v okoljih, kjer živijo predstavniki romske skupnosti. Srečujemo mesečno v različnih okoljih.

Naše prvo srečanje je bilo v romskem naselju Kamenci, kjer smo udeležencem projekta predstavili projekt in dejavnosti. Za otroke smo ob pripravili lutkovno igrico Zajček, dober tek. Drugo srečanje je potekalo v popoldanskem času v vrtcu, kjer smo slavnostno dvignili eko zastavo in opravili pohod po okoliški krajih. Konec meseca oktobra smo se dobili na srečanju v knjižnici, kjer smo prisluhnili zgodbi o razbiti buči. Udeleženci so prevajali del besedila v romski jezik. Vsak pa si je izdelal tudi papirnato bučo.

Četrto srečanje je potekalo v dopoldanskem času v igralnici vrta, kjer smo se igrali različne socialne igre, spoznavali življenje in delo v vrtcu ter zaposlene. Udeleženci so dobili v trajno last mape z delovnimi listi oz. nalogami za odrasle in otroke. Na srečanjih se bo mapa dopolnjevala. Dogovorili smo se, da se bo skupina otrok in staršev predstavila na božično-novoletnih delavnicah z deklamacijo o zajčku.

Po prihodu v šolo smo se najprej pogovorili o stvareh, ki so jih otroci prinesli s seboj za spanje. Potem smo se udeležili koncerta glasbene šole. Sledila je večerja. Po večerji so otroci postali pravi manekeni na modni reviji, ki jo je ovekovečil čisto pravi fotograf Miha Horvat. Sledil je polnočni prigrizek - sladoled in palačinke, nato pa še risanka, ki nas je zazibala v prijeten spanec. Zjutraj smo se zbudili polni čudovitih vtisov pretekle noči. Tako otrokom kot učiteljicam in vzgojiteljicam je bila ta noč nadvse zanimiva.

Učiteljici 1. razreda Romana in Vida ter vzgojiteljici Petra in Renata

V začetku decembra so na šoli potekale že tradicionalne božično-novoletne delavnice. Obiskal nas je dedek Mraz, udeleženci so se predstavili s pesmijo in deklamacijo. Obdarjenih je bilo kar 45 romskih otrok.

Za v prihodnje si želimo, da bo naše sodelovanje še naprej tako uspešno, kot je bilo doslej.

Petra Cigan, dipl. vzg.

Romski otroci in starši v šolski knjižnici /Romano čavore te ustārši an di školakri knjižnica

Za otroke Rome in njihove starše je bila organizirana pravljíčna ura z naslovom Razbita buča. Otroci so prisluhnili pravljíci, ter ključne besede poimenovali tudi v romščini. Otroci in starši so izdelali še zanimive buče iz barvnega papirja. Ob tej priložnosti so se otroci vpisali v ŠK ter si izposodili knjige.

Nataša Litrop, šolska knjižničarka

TEHNIŠKI DAN LJUDSKA

GLASBILA/Tehnično dij

Ljudske glazbilða

Violina je zelo star inštrument. Današnje podobo je dobila že pred nekaj stoletji. Skupaj z violo, violončelom in kontrabasom spada v družino godal in je najvišje uglašeno glasbilo. Bela violina je instrument, o kateri med Romi obstaja zanimiva legenda o tem, kako je prej črna violina postala bela.

Mateja Levačič, 9. b in Elena Cener, 7. b

Božično-novoletna delavnica za romske otroke in starše /Božične-novoletne delavnici vaštu čavore te vaštustarši

Veseli december je mesec, poln čarobnih trenutkov. Vsako leto ga nestrpno pričakujemo in se veselimo vseh radosti, ki nam jih prinaša. Na šoli smo tudi letos pripravili božično-novoletno delavnico za romske otroke in njihove starše, že četrto po vrsti. Delavnica je potekala 8. decembra 2011 v šolski telovadnici. Vzdušje, ki so ga s sabo prinesli starši romskih otrok, je bilo nadvse prijetno in toplo. Pred ustvarjalnim delom so srečanje popestrili otroci s kulturnim programom, v katerem so zapeli, recitali pesmi in plesali. Svojo glasbeno nadarjenost sta nam pokazala učenca iz drugega in petega razreda. Manjkalo ni niti plesa.

Za še bolj prijetno vzdušje pa je poskrbela šolska plesna skupina s svojo plesno točko. Po kratkem kulturnem programu je sledil ustvarjalni del. Otroci so skupaj s starši izdelovali voščilnice, barvali pobarvanke, ki so predstavljale čarobnost meseca decembra. Obiskal nas je tudi Božiček,

ki je vsakemu učencu prinesel skromno darilce. Od veselja, sreče, zadovoljstva in ponosa so žareli tako učenci kot njihovi straši, ki so se tudi tokrat odzvali v velikem številu, kar je rezultat dobrega medsebojnega sodelovanja. Zaradi tega je naše delo lažje, saj dajemo poudarek prav izboljšanju vključevanja romskih otrok v vzgojo in izobraževanje.

Mišel Horvat, romski pomočnik

Srečanje otroških plesnih skupin

Plesalke romskega plesa so se udeležile območnega srečanja otroških plesnih skupin MIGAM in GIBALNICA, ki je bilo 1. 3. 2012 v gledališko-koncertni dvorani v Lendavi. Plesalke so s svojimi živopisnimi kostumi zelo popestrile plesno dogajanje na odru.

Romana Glavač, prof.

Pravljica v naselju Kamenci/ Pravljična oura an du romanogaf Kemanci

V ponedeljek, 13. 2. 2012, smo v romskem naselju Kamenci izvedli pravljico, ki je bila dobro obiskana. Potekala je v romskem jeziku. Prebrali smo zgodbo o dveh prijateljih. Tako starši kot otroci so bili nad njo zelo navdušeni. Tudi sami so poskušali prebrati nekaj odlomkov v romskem jeziku. Bilo je zelo zabavno, vzdušje pa zelo prijetno.

Na željo staršev v prihodnosti načrtujemo še več takih srečanj.

Mišel Horvat, romski pomočnik

PRIPOROČAMO V BRANJE:

DECEMBRSKE DELAVNICE OSMOŠOLCEV V VRTCU/DELAVNICI AN DU VRTEC

Milena in Glorija, učenki 8. razreda, sva v mesecu decembru pripravili dejavnost za vse otroke v šolskem vrtcu. Najprej je Glorija otrokom v romščini prebrala knjigo o prijateljstvu. Nato je zgodbo v slovenščini prebrala še Milena. Potem pa sva jim pripravili puzzle s slovenskimi in romskimi besedami. Otroci so iskali pare. Na koncu so se nama zahvalili za dejavnost.

Glorija Horvat, 8. a in Milena Horvat, 8. b

Risbe v časopisu: Gizela Kovač, Lijon Horvat, Rok Horvat, 5. b Prevod v romščino: Samira H., Glorija H. in Milena H., 8. r.

UREDNIŠKI ODBOR

Glorija Horvat, Mateja Levačič, Mateja Levačič, Milena Horvat, Leja Cener, Franc Cener, Glorija Horvat, Samira Horvat

Mentorica: Nataša Litrop

Naklada: 100 izvodov

April, 2012